

Digitaalinen häirintä - vanha ilmiö uusilla kierroksilla

↳ **SUA
VARTEN
SOMESSA**

**Mitä sosiaalisen median alustoja käytät itse? Entä
mitkä ovat lempiverkkosivustosi?**

Kirjoita paperille tai chattiin ajatuksia.

Sosiaalinen media ja muut verkkoympäristöt ovat tulleet jäädäkseen. Siellä tavataan ystäviä, jatketaan keskusteluita ja jaetaan kiinnostuksen kohteita.

60% nuorista viettää somessa ja netissä neljä tuntia tai enemmän.

Snapchat: 87%

Instagram: 78%

WhatsApp: 72%

TikTok: 69%

Digitaalisissa ympäristöissä tapahtuu hyvien asioiden lisäksi paljon häirintää.

8/10

42 %

65%

46%

mitä helvettiä ny 27 min
Tice nits 1 pv
16
2

vitun sairas 41 min
tice nits 1 pv
14
6

no hyi helvetti 17 min
hyvät tisut 1 pv
3

Mee vittuun täältä sovelluksesta 1 pv
mahtavat on meloonit 1 pv
7
3

Hyi vittu 1 t
mä haluun sua 🤘 1 pv
16
1

Näkyä läpi 1 pv
1

Hyi helvetti älkää laittako tämmöstä huh
ja vielä kerran huh ja täältä tähän. 1 t
4
4

hyivit 5 t
uora 1 pv
28
25

Vaikea uskoa, että joku pystyy
seurustelemaan sun kanssa. 23 t

Yli 130 lasta hyväksikäyttäneen sarjasaalistaja "Kristianin" pitkä vankeustuomion jää voimaan – syyttäjiltä tärkeä viesti vanhemmille

JULKAISTU 21 TUNTIA SITTEN

Poikkeuksellisen laajan ja vakavan verkkohyväksikäyttöjutun tuomio jää voimaan. 21-vuotias mies sai kymmenen vuotta vankeutta 132 lapsen kohdistuneista seksuaalirikoksista. Syyttäjillä oli tärkeä viesti vanhemmille ennen oikeudenkäyntiä.

Nyt tuomitun miehen rikosten jäljille päästiin vain siitä sattumanvaraisesta syystä, että yhden asianomistajan isä oli nähnyt lapsensa puhelimessa keskusteluja, joissa lapselta kinuttiin alastonkuva.

Muut asianomistajat löydettiin yhtä lukuun ottamatta poliisin omissa tutkimuksissa. Lähes kukaan ei siis ollut tullut kertomaan hyväksikäytöstä oma-aloitteisesti.

Merkille pantavaa oli syyttäjien kertoman mukaan se, että osa uhriksi joutuneista lapsista ei halunnut edes jälkikäteen myöntää olleensa yhteydessä mieheen tai käyttäneensä TikTok- tai Snapchat -sovelluksia.

Syyttäjät muistuttivatkin tiedotustilaisuudessa, että lasten somekäyttäytymiseen on kiinnitettävä huomiota, sillä seksuaalirikoksen uhriksi joutuvat henkilöt – myös lapset – voivat kokea asiasta niin suurta häpeää ja syyllisyyttä, että eivät itse halua asian paljastuvan.

Lapsi ei myöskään välttämättä aina itse ymmärrä joutuneensa rikoksen uhriksi.

– Lapsi ei tunnista vaaraa, kun kommunikoidaan kännykän kautta, syyttäjä summasi.

Mitä on seksuaalinen häirintä verkossa?

- Asiaton kommentointi "haluisin riisuu ton uikkarin sun päältä"
- Seksualisoiva kommentointi ja "kehuminen" "upeat muodot" "tota pyllyä kun pääsis kokeilee"
- Vihjailevat, ehdottelevat tai seksuaaliset viestit "musta ois kiva nähdä vähän enemmän" "ootko sä koskaan tehny "tiedät kyllä mitä" jonkun mun ikäisen kaa?"
- Alastonkuvien lähettäminen (ilman lupaa)
- Alastonkuvien pyytäminen tai niiden kiristäminen
- Kameran edessä tapahtuva riisuuntuminen tai koskettelu tai siihen painostaminen/ kiristäminen

**Mieti videota
katsoessasi:**

**Mitä videossa
tapahtuu?**

**Missä vaiheessa huoli
herää?**

Grooming

Grooming eli lapsen houkutteleva seksuaalisiin tarkoituksiin. Grooming...

- on aikuisen lapsen kohdistamaa seksuaaliväkivaltaa.
- on aikuisen tietoista ja tavoitteellista toimintaa
- aikuinen luo olosuhteet, joissa lapsen kohdistuvan väkivallan tekeminen on mahdollista
- voi tapahtua kasvotusten tai somessa
- voi tapahtua hyvin nopeasti tai edetä hitaasti
- ei riipu nuoren sukupuolesta

Groomaava aikuinen

- voi olla lapselle tuttu tai tuntematon.
- on usein taitava saamaan lapsen luottamuksen

Groomaavalla aikuisella voi olla kohteena samanaikaisesti useita lapsia.

Lapsen houkutteleva seksuaalisiin tekoihin tai sen yrittäminen on AINA rikos (RL luku 20)

Häirinnän vaikutukset

Syyllisyys ja häpeä liittyvät usein siihen, ettei ole pystynyt puolustamaan itseään. Lamaantuminen ja hämmentyminen ovat normaaleja reaktioita tilanteissa, joissa omia rajoja rikotaan.

Olisiko ilman digialustoja häirintää?

- Digitaaliset alustat eivät ole syyllisiä siihen, että häirintää tehdään.
- Vaikka somea ja muita digialustoja voidaan käyttää pahanteon välineenä, eivät ne itsessään ole syyllisiä siihen, että **nuoriin kohdistetaan sen kautta väkivaltaa**.
- Some on yksi tekojen toteuttamisen **väline** ja tekee esim. mahdolliseksi kohdistaa eri-ikäisiin ja eri puolilla maailmaa asuviin nuoriin väkivaltaa eri tavalla kuin "kasvokkaisessa maailmassa".
- Somessa on myös paljon hyvää ja se mahdollistaa esim. yhteydenpidon ystäviin ja kuulumisen erilaisiin yhteisöihin.
- "Puhelin pois" ei ole ratkaisu siihen, että joku toinen ihminen päättää käyttää somea pahanteon välineenä. Puhelimen poisoton pelko on yksi yleisimmistä syistä, miksi nuori ei kerro kohtaamastaan väkivallasta aikuiselle.

Mitä tapahtuu kun verkossa ei ole turvallisia aikuisia läsnä?

- Huomatuksi tulemisen tarve on tärkeä meille jokaiselle. Erityisen suurta se on kasvavalle lapselle ja nuorelle.
- Somessa toimivat nuorten lisäksi myös aikuiset, jotka seksuaalisesti ahdistelevat lapsia, kohdistavat heihin seksuaalirikoksia sekä kiristävät ja pelottelevat lapsia.
- Nämä aikuiset osaavat käyttää hyväksi sitä, mikä lapselle (myös somessa) on tärkeää: he osaavat huomata lapsen ja näyttää, että ovat hänestä ja hänen sisällöistään ollaan kiinnostuneita. He osaavat myös käyttää hyväkseen lapsen kiltteyttä tai tarpeita, jotta lapsi ei esimerkiksi estä heidän yhteydenottojaan.
- Emme voi myöskään vaatia sitä, että lapsi osaa ilman opetusta ja keskustelua tunnistaa vaaratilanteita.

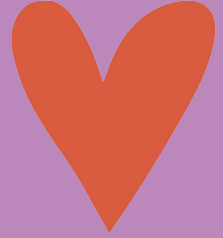

TAUKO 10 MIN

**Onko julkinen / tuttavien kesken käytävä keskustelu
häirinnästä muuttunut sinun kouluvuositasi?**

Huomaatko eroa nykyhetken ja oman lapsuuden välillä?

**Siksi on tärkeää, että sosiaalisessa mediassa toimii
turvallisia aikuisia, kuten Sua varten somessa
-tiimi**

Sua varten somessa - uusi tapa tavoittaa nuoret & tarjota tukea

Loisto
SETLEMENTTI

Nice
hearts®

Taustajärjestöinä nuoriso- ja naistyötä tekevät järjestöt

- Loisto Settlementti ry
- Nicehearts ry
- 2020 aloitettu toiminta, rahoitus Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskukselta
- **Suomen ainoa suoraan somessa toimiva taho**, joka auttaa seksuaalista häirintää ja kiusaamista kokeneita ja jalkautuu alustoille, jossa häirintää tapahtuu

Tulokset 2022

- Yli 3000 yhteydenottoa eri somekanavissa
- 89 % yhteydenottajista alle 16-vuotiaita
- Tyypillisin yhteydenotto: 11-14-vuotias tyttö, joka on saanut tai jolta on pyydelty tai kiristetty alastonkuvia.
- Yleisimmät aiheet, joista keskusteltu: alastonkuvien vastaanottaminen tai pyytely, muu seksuaalinen häirintä somessa, kiusaaminen
- Tiivistä viranomaisyhteistyötä keskusrikospoliisin ja muiden viranomaisten kanssa
- Tilin TikTok-videoita katsottiin yli 1,8 miljoonaa kertaa.
- Instagram-postausten näyttökerrat 770k
- Tiimi koulutti yli 1500 ammattilaista ja vanhempaa somessa tapahtuvaan seksuaaliseen häirintään ja kiusaamiseen liittyen

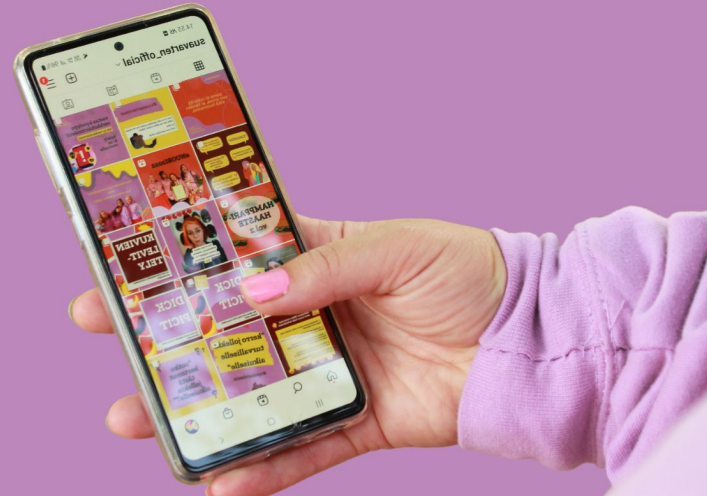
Nuorisotyön tunnustuspalkinto 2022

"Sua varten somessa näyttää nuorisoalan toimijoille suuntaa nuorten kasvun tukemisessa, omien oikeuksien tunnistamisessa ja turvallisuuden lisäämisessä nuorisotyön keinoin nuorten digitaalisessa kasvuympäristössä.

Hanke lisää sekä nuorten että nuorisoalan ammattilaisten tietoa groomingista, siihen liittyvästä lainsäädännöstä, puuttumisen keinoista ja toimintamalleista."

Mitä on jalkautuva nuorisotyö somessa?

Kuinka itse toimisit tilanteessa?

1. Kuulet ohi kulkiessasi kuinka naapurin lapset haukkuvat toista lasta lihavaksi ja oksettavaksi?
2. Näet nuoren tytön, joka on rakentanut keppihevoselleen radan koulun pihaan ja isommat oppilaat hajottavat sen?
3. Näet valokuvan lapsen käsivarresta ja huomaat siinä viiltelyjälkiä?
4. Huomaat kehitysvammaisen lapsen, jonka ympärille toiset lapset ovat kertyneet ja osoittavat häntä sormilla, haukkuvat ja nauravat hänelle?
5. Näet lapsen kirjoittaman kirjeen, jossa hän kertoo olevansa jatkuvasti yksinäinen, surullinen ja ahdistunut, eikä hän pysty kertomaan siitä kenellekään?

Nämä ovat asioita, joista lapset ja nuoret kertovat päivittäin somessa.

Somesta on tullut luonteva ympäristö, jossa jakaa omia ajatuksia, kokemuksia ja näkemyksiä.

Lapset ja nuoret etsivät sieltä myös tukea, apua ja vertaisuuden kokemuksia.

Miltä näyttää jalkautuva nuorisotyö somessa?

Valtaosa nuorista kohtaa kiusaamista, haukkumista ja jopa tappouhkauksia sosiaalisen median alustoilla.

Sua varten somessa "jalkautuu" eri somealustoilla, eli menee nuorten pariin ja osallistuu keskusteluihin - aivan kuten aiemmin nuorisotyöntekijät jalkautuivat ostoskeskuksiin juttelemaan nuorten kanssa ja olemaan läsnä, turvallisena aikuisena.

Sua varten -tiimi puuttuu näkemäänsä kiusaamiseen jämäkästi. Nuoret myös kutsuvat tiimiä laittamaan rajat ilkeille kommentoijille tai ahdistusta herättäviä postauksille.

suavarten_official

ymmärtättehän kaikki kommentoijat että toiselle ihmiselle ei voi somessakaan sanoa mitä vaan. toisen kuolemaa ei yksinkertaisesti ole ok toivoa. 🤔 01-12

Luojan tykkäämä

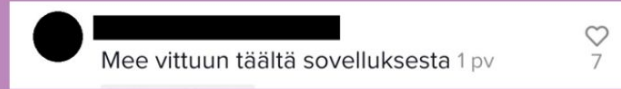

suavarten_official

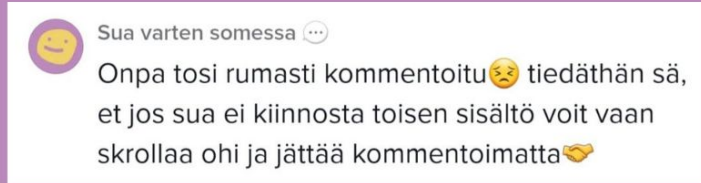
jos teillä kommentoijilla on paha olla, haettehan siihen tukea 🤗 Kukaan jolla on asiat hyvin, ei kommentoi näin törkeästi ja epäkunnioittavasti 🙄 01-12

13-vuotiaan Lean Tiktok videoon on tullut tällainen kommentti:

Lean kaveri Netta huomaa kommentin ja kutsuu suavarten tilin tagaamalla paikalle.

1.Saavumme paikalle ja puutumme kiusaamiseen.

2. Kohtaamme kiusatun Lean ja neuvomme hänelle kuinka toimia tilanteessa

3. Kutsumme Lean juttelemaan meidän kanssa yksityisviestien puolelle 📩

Olemme läsnä nuorten some-elämässä

upeat vaatteet !! sopii sulle nii hyvin 🥰
1 min

- kommentoidaan nuorten tekemiä sisältöjä kannustaen ja kiinnostuen nuoren tekemisestä ja olemisesta
- osoittaen nuorelle, että olemme hänen puolellaan
- vaikuttaen kokonaisvaltaisesti somen keskustelukulttuuriin
- kehuen nuorten sisältöjä ja voimistaen nuorien itsetuntoa

vähänkö hyvä video! 🥰 3 min

"Törmätessämme sisältöön, joka herättää meissä huolta nuoresta, tarjoamme nuorelle apua ja tukea suoraan kommentoimalla tai kannustamalla juttelemaan meidän tai jonkun muun tahon kanssa.

Sua varten somessa 🥰
Ja muistathan @suppilogrrr että voit esimerkiksi estää kommentoinnin muilta kuin sun seuraajilta

Miltä näyttävät yksityiskeskustelut nuoren kanssa?

- Mikä etu on siinä, että SVS käy keskusteluja somealustoilla vs. chat-ikkuna, jonne nuori joutuu siirtymään
- Sua varten somessa -työntekijä on usein ensimmäinen taho, jolle nuori uskaltaa kertoa kokemastaan seksuaalisesta häirinnästä.
- Sua varten -palvelun etu on, että nuori voi laittaa viestiä milloin vain, oman tarpeensa ja aikataulunsa mukaan. Tiimi vastaa viesteihin mahdollisimman nopeasti, joka arkipäivä.
- Nuorella on helposti saatavilla oleva, nuoren asioista kiinnostunut ja turvallinen aikuinen yhden viestin päässä.

Suavarten_tiimi

Moikka Ruu! Ihana kun lisäsit meidät 💕 Miten sulla menee?
Oisitko halunnut jutella meidän kanssa jostain?

Kiitos Ruu kun kerroit tästä meille.

Mut onpa tosi harmi kuulla, että oot joutunut vastaanottaa nudeja 😞
Niitä ei koskaan saisi laittaa toiselle ilman lupaa ❌

Onpa kyllä tosi kurjaa toimintaa tolta tyypiltä 😞 ja on ihan tosi
ymmärrettävää, et ton kuvan vastaanottaminen saattaa aiheuttaa just
kuvotusta ja epämiellyttäviä tunteita 💔
Saanko kysyä, et miten sä toimit kun sait ton kuvan?

Haluisin hei vielä muistuttaa sua, et sä et oo tehnyt tässä mitään väärää 💕
Toi tyyppi on puolestaan toiminut sua kohtaan tosi rumasti 😞😞
Tosi hyvä että oot jättänyt sen viestit huomiotta. Tosi fiksusti sulta toimittu
🌸

Koskaan ei tarvii jatkaa juttelua tyyppin kaa jonka viestit ahdistaa 🙏
Ootko muuten miettinyt et voisit estää sen?

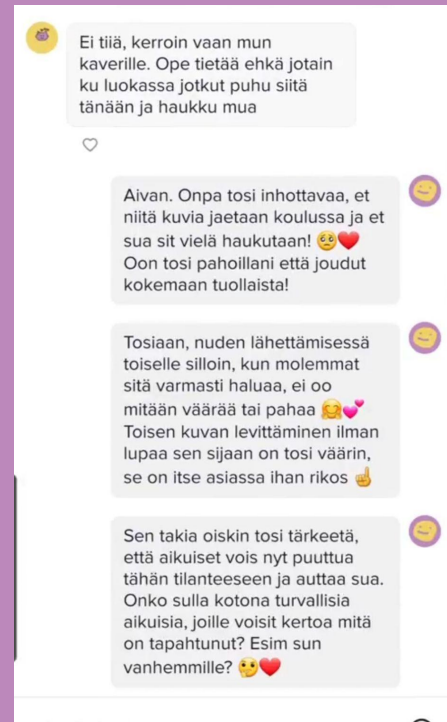
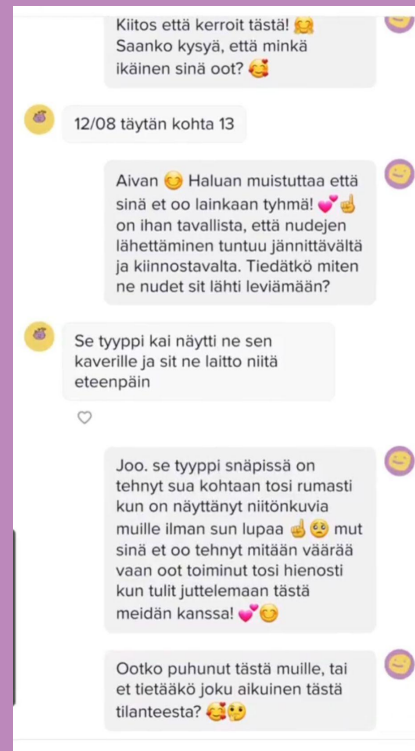
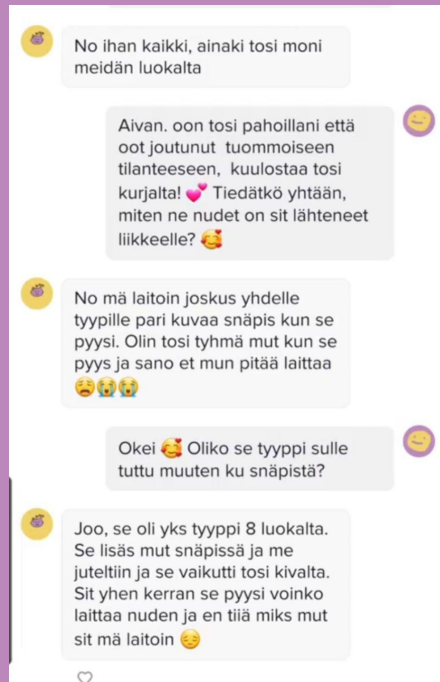
Ruu

Mulle laitettiin alastonkuva, enkä ois
todellakaan halunnut nähdä sitä
😞😞

Nii 😞 Ehdittiin juttelee ihan hetki ja
sit se vaan laitto suoraan sen kuvan.
Mua kuvottaa 😞

Jep 😞 miks sen piti laittaa se just
mulle. Mä vaan jätin sen viestin
huomiotta. Nyt se on taas laittanut
jotain.

Kiitti kun kuuntelit, tuntuu heti
paremmalta 💕 Ja joo voisimpa joo
estää heti.

Mitä mieltä nuoret ovat Sua varten -toiminnasta?

99%

kyselyyn vastaajista kokee suavarten_officialin kaltaisen nuoria auttavan profiilin hyödyllisenä

83 %

sanoo että suavarten_officialin olemassaolo on lisännyt turvallisuuden tunnetta netissä

80 %

on saanut uutta tietoa kiusaamiseen tai häirintään liittyen

97%

apua hakeneista sai keskustelusta paljon tai ainakin jonkin verran apua

"Jos @suavarten_officialia ei olisi niin, en tiedä mitä tekisin koska en pysty kertoo kenellekkää muulle mitään 🥺🥺"

"Kiitos ihan sairaasti kun ootte aina ollut auttamassa mua kun oon sitä tarvinut 💜💛 ei sitä voi sanoin kuvaillakkaan kuinka hyvän mielen oon aina saanut kun ootte ollu tukena 💛 arvostan sitä miten pystytte auttamaan monia tuhansia nuoria häirintä tilanteissa ja ootte kysellyt kuulumisia 💛💛💜"

"Teette tärkeää työtä nuorten eteen, iso kiitos siitä. <3 teiltä oon saanu enemmän tietoa esim. häirintä-asioista kuin koulusta milloinkaan sain."

"Joskus juttelin pari vuotta sitten teijän kanssa tiktokissa 🥰 sen jälkeen mun oli paljon helpompi olla 🥰 sain siitä rohkeutta kertoo opettajalle ja mun vanhemmille. haluan kiittää teitä kaikkia teette super tärkeätä työtä! tää on hyvä kun saa jutella luottamuksella eikä tarvii esim. kasvotusten mun monet kamut on sanonu et ootte auttanu niitä ja kaikkee! Joten kiitos teille et ootte olemassa ja ootte just tollasii kun ootte 🥰 toivottavasti te jatkatte tätä pitkään, monet on varmasti kiitollisia 💛"

Mitä meistä jokainen voi tehdä?

Yhdessä häirintää vastaan

Vanhemmat, isovanhemmat ja muut lapsen kasvattajat ovat avainasemassa siinä, että lapsi tai nuori saa vahvat turvataidot somessa toimimiseen. On elintärkeää, että lapselle läheiset aikuiset osaavat ottaa somessa tapahtuvat asiat puheeksi.

Somealustat kuitenkin kehittyvät valtavaa vauhtia. Tässä mukana pysyminen voi tuntua kasvattajalle haastavalta muun arjen keskellä.

Zontien ja Sua varten somessa -tiimin avulla sadat, jopa tuhannet kasvattajat ympäri Suomen pääsevät kuulemaan somemaailman uusimmat tuulet, vaaranpaikat ja konkreettiset neuvot ilmiöiden puheeksi ottoon.

Zonta Club of Heinola - Heinolan Zonta-kerho ry

September 28 at 8:46 AM · 🌐

💛 tytöt tytöt tytöt 💛

Tyttöjen päivänä sinulla on mahdollisuus nähdä tämä kotimainen palkittu ja Oscar-ehdokkaana oleva elokuva ja samalla tukea tyttöjen ja naisten hyväksi tehtävää työtä täällä Heinolassa.

Järjestää: elokuvateatteri Elo ja Heinolan Zonta-kerho

Tervetuloa Tyttöjen päivän näytökseen elokuvateatteri Eloon. Näytös alkaa klo 17.00 ja lipun hinta on 10,- euroa. Näytöksen tuotto käytetään Digihäirintää vastaan #yhdessä -tilaisuuden järjestämiseen Heinolassa.

14

23 Shares

Kiitos!

**Tutustu Sua varten somessa –hankkeen
toimintaan ja materiaaleihin :**

Twitter: @suavarten

Instagram: @suavarten_official

TikTok: @suavarten_official

Snapchat: @suavarten_tiimi

Facebook: Sua varten somessa

www.suavartensomessa.fi

↳ SUA
VARTEN
SOMESSA

